

Ekoist: Journal of Econometrics and Statistics

Ekoist: Journal of Econometrics and Statistics

Sayı/Number: 37 • Aralık/December 2022

e-ISSN: 2651-396X • DOI: 10.26650/ekoist

Dizinler / Indexing and Abstracting

TÜBİTAK-ULAKBİM TR Dizin

ProQuest Central

DOAJ

ERIH PLUS

RePEc IDEAS

RePEc EconPapers

Cabells Journalytics

SOBIAD

Ekoist: Journal of Econometrics and Statistics

Sayı/Number: 37 • Aralık/December 2022

e-ISSN: 2651-396X • DOI: 10.26650/ekoist

Sahibi / Owner

Prof. Dr. Burak GÜRİŞ

İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Economics, Department of Econometrics, Istanbul, Turkiye
- bguris@istanbul.edu.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Responsible Manager

Arş. Gör. Hüseyin İÇEN

İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
Istanbul University, Faculty of Economics, Department of Econometrics, Istanbul, Turkiye
- huseyin.icen@istanbul.edu.tr

Yazışma Adresi / Correspondence Address

İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Ekonometri Bölümü
İstanbul Üniversitesi Merkez kampüsü İktisat Fakültesi Ekonometri Bölümü Beyazıt/Fatih, İstanbul,
Türkiye

Telefon: +90 (212) 440-0000/11671

Fax: +90 (212) 520 82 86

E-mail: ekoist@istanbul.edu.tr

www.dergipark.gov.tr/iuekois

<https://iupress.istanbul.edu.tr/en/journal/ekoist/home>

Yayıncı / Publisher

İstanbul Üniversitesi Yayınevi / Istanbul University Press
İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü, 34452 Beyazıt, Fatih / İstanbul, Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 440 00 00

Dergide yer alan yazılardan ve aktarılan görüşlerden yazarlar sorumludur.
Authors bear responsibility for the content of their published articles.

Yayın dili Türkçe ve İngilizce'dir.
The publication languages of the journal are Turkish and English.

Haziran, Aralık aylarında, yılda iki sayı olarak yayımlanan uluslararası, hakemli, açık erişimli ve bilimsel bir dergidir.
This is a scholarly, international, peer-reviewed and open-access journal published Biannual in June, December.

Yayın Türü / Publication Type: Yaygın Süreli / Periodical

Ekoist: Journal of Econometrics and Statistics

Sayı/Number: 37 • Aralık/December 2022

e-ISSN: 2651-396X • DOI: 10.26650/ekoist

DERGİ YAZI KURULU / EDITORIAL MANAGEMENT BOARD

Baş Editör / Editor-in-Chief

Prof. Dr. Burak GÜRİŞ, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- bguris@istanbul.edu.tr

Baş Editör Yardımcıları / Co-Editors-in-Chief

Prof. Dr. Burcu KIRAN BAYGIN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - kburcu@istanbul.edu.tr
Doç. Dr. Aycan HEPSAĞ, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- hepsag@istanbul.edu.tr

Editorial İlişkiler Yöneticileri / Editorial Relations Managers

Prof. Dr. Ali Karun NEMLİOĞLU, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - karun@istanbul.edu.tr
Prof. Dr. Mustafa TEKİN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- mustafatek@istanbul.edu.tr

Editorial Asistanlar / Editorial Assistants

Arş. Gör. Hüseyin İÇEN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- huseyin.icen@istanbul.edu.tr
Arş. Gör. Sinan DEMİREZEN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - sinan.demirezen@istanbul.edu.tr
Arş. Gör. Buğra POLAT, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- bugra.polat@istanbul.edu.tr

Teknik Uzmanlar / Technical Specialists

Arş. Gör. Halil İbrahim GÜNDÜZ, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- halil.gunduz@istanbul.edu.tr
Arş. Gör. Dr. Nimet Melis ESENYEL İÇEN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - melis.esenyel@istanbul.edu.tr
Arş. Gör. Haydar EKELİK, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- haydar.ekelik@istanbul.edu.tr

İngilizce Dil Editörleri / English Language Editors

Alan James NEWSON, İstanbul Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye
- alan.newson@istanbul.edu.tr
Elizabeth Mary EARL, İstanbul Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, İstanbul, Türkiye
- elizabeth.earl@istanbul.edu.tr

Ekoist: Journal of Econometrics and Statistics

Sayı/Number: 37 • Aralık/December 2022

e-ISSN: 2651-396X • DOI: 10.26650/ekoist

YAYIN KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Anıl K. BERA, University of Illinois, College of Liberal Arts & Sciences, Department of Economics, Şikago, Amerika Birleşik Devletleri - abera@uiuc.edu
- Prof. Dr. Mehmet CANER, The Ohio State University, Department Of Economics, Ohio, United States - caner.12@osu.edu
- Prof. Dr. Nicholas APERGIS, University of Piraeus, Department of Banking and Financial Management, Atina, Yunanistan - apergis1962@gmail.com
- Prof. Dr. Jamal HUSEIN, Angelo State University, Department of Accounting, Economics and Finance, Texas, United States - jamal.husein@angelo.edu
- Prof. Dr. Sakkthivel ANNAMALAI MANICKAM, Skyline University Collage, School of Business, Department of Marketing, Sharjah UAE - drsakkthi@gmail.com
- Prof. Dr. Ram SHANMUGAM, Texas State University, Honorary Professor of International Studies, School of Health Administration, San Marcos, TX 78666, USA - shanmugam@txstate.edu
- Prof. Dr. M. Thomas PAUL, PNG University of Technology, Department of Business Studies, Morobe Province, Papua New Guinea (PNG) - thomas.paul@pnguot.ac.pg
- Prof. Dr. Fatmir MEMAJ, University of Tirana, Faculty of Economics, Department of Applied Statistics and Informatics, Tirana Albania - fatmirmemaj@feut.edu.al
- Dr. Ojonugwa USMAN, School of Business Education, Federal College of Education (Technical), Department of Business Education, Potiskum, Yobe State, Nigeria - usmanojonugwa@gmail.com
- Prof. Dr. Cem CANEL, UNCW Cameron School of Business, University of North Carolina, Department of Operation Management, Wilmington - canelc@uncw.edu
- Prof. Dr. Nilgün ÇİL, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye - nilgun.cil@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. Seyhun DOĞAN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İktisat Bölümü, İstanbul, Türkiye - sdogan@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. Haluk Zülfişkar, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İktisat Bölümü, İstanbul, Türkiye - zulfişkar@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. Mithat Zeki DİNÇER, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İktisat Bölümü, İstanbul, Türkiye - mzdincer@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. Veysel BOZKURT, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İktisat Bölümü, İstanbul, Türkiye - vbozkurt@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. Burak SALTOĞLU, Boğaziçi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonomi Bölümü, İstanbul, Türkiye - burak.saltoğlu@boun.edu.tr
- Prof. Dr. Ahmet Mucip GÖKÇEN, Rumeli Üniversitesi, İktisadi, İdari Ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye - agokcen@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. Fazıl GÜLER, Yeditepe Üniversitesi, Ticari Bilimler Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Bölümü, İstanbul, Türkiye - fazil.guler@istanbul.edu.tr
- Prof. Dr. H. Targan ÜNAL, Doğu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, İstanbul, Türkiye - targan.unal@okan.edu.tr
- Prof. Dr. Nurcan METİN, Trakya Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, Edirne, Türkiye - nurcanmetin@trakya.edu.tr

Ekoist: Journal of Econometrics and Statistics

Sayı/Number: 37 • Aralık/December 2022

e-ISSN: 2651-396X • DOI: 10.26650/ekoist

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ercan SARIDOĞAN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - ercan.saridogan@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Ferda YERDELEN TATOĞLU, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - yerdelen@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Handan YOLSAL, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü, İstanbul, Türkiye
- yolsalh@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Kutluk Kağan SÜMER, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - kutluk@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Mehmet Hakan SATMAN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - mhsatman@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Melda AKIN, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - akin01@istanbul.edu.tr

Doç. Dr. Hakan BEKTAŞ, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - hbektas@istanbul.edu.tr

Doç. Dr. Leyla Aylin AKTÜKÜN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - aylin@istanbul.edu.tr

Prof. Dr. Sema ULUTÜRK AKMAN, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - akmans@istanbul.edu.tr

Doç. Dr. Özlem YORULMAZ, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - yorulmaz@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Leyla YÜCEL, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - isbilen@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Özlem GÖKTAŞ, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - ozlemg@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Seda KARAKAŞ GEYİK, İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - kseda@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Şenol EMİR, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, İktisat Fakültesi, Ekonometri Bölümü,
İstanbul, Türkiye - senol.emir@istanbul.edu.tr

İçindekiler Table of Contents

MAKALELER ARTICLES

Araştırma makalesi/Research article

Improving Forecast Accuracy Using Combined Forecasts with Regard to Structural Breaks and ARCH Innovations

Daud Ali Aser, Esin Firuzan 1

Araştırma makalesi/Research article

G20 Ülkelerinin Covid-19 Pandemisi ile Mücadele Performanslarının Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ile Değerlendirilmesi **Performance Evaluation of G20 Countries' Fight Against COVID-19 Using Multiple Criteria Decision-Making Methods**

Seda Karakaş Geyik, Mehmet Hakan Satman, Gülin Kalyoncu 27

Araştırma makalesi/Research article

Hybrid Approaches in Financial Time Series Forecasting: A Stock Market Application

Finansal Zaman Serileri Tahmininde Hibrit Yaklaşımlar:

Bir Hisse Senedi Piyasası Uygulaması

Canberk Bulut, Burcu Hüdaverdi 53

Araştırma makalesi/Research article

Global Uncertainty and Exchange Rate Volatility

Oğuz Tümtürk 69

Araştırma makalesi/Research article

Açık Enflasyon Hedeflemesi Döneminde Neo-Fisher Etkisi'nin Geçerliliği: Türkiye Üzerine Ekonometrik Bir Analiz

The Validity of The Neo-Fisher Effect in The Period of Explicit Inflation Targeting:

An Econometric Analysis on Turkey

Sevda Yapraklı 85

Araştırma makalesi/Research article

Chasing Volatility of USD/TRY Foreign Exchange Rate: The Comparison of CARR, EWMA, and GARCH Models

Yakup Arı 107

Araştırma makalesi/Research article

Uluslararası Sermaye Akışlarında Ani Duruş: Türkiye Örneği

A Sudden Stops in International Capital Flows: The Case of Turkey

Emine Ebru Er, Cihan Tanrıöven 129

İçindekiler Table of Contents

MAKALELER ARTICLES

Araştırma makalesi/Research article

Türkiye’de Gıda Fiyatları, Döviz Kuru ve Petrol Fiyatları Arasındaki Asimetrik İlişki
The Asymmetric Relationship Among Food Prices, the Exchange Rate,
and Oil Prices in Turkey

Hüseyin İçen, Nimet Melis Esenyel İçen, Buğra Polat 149

Araştırma makalesi/Research article

Ekonomik Faaliyet Kollarında COVID-19 Pandemi Etkisinin Çok Boyutlu Ölçekleme ve K-Ortalamalar Kümeleme Analiziyle İncelenmesi

Investigating the Impact of the COVID-19 Pandemic on Economic Activities Using
Multidimensional Scaling and K-Means Clustering Analysis

Muhammet Atalay 171

Araştırma makalesi/Research article

Association Rules Mining on Retail Data

Hatice Dağaslanı, Özlem Deniz Başar 199

Araştırma makalesi/Research article

OECD Ülkelerinde Demokrasinin Çevresel Bozulma Üzerindeki Etkisi

The Impact of Democracy on Environmental Degradation in OECD Countries

Neslihan Ursavaş 213

Araştırma makalesi/Research article

Türkiye’de 2000 Yılı Sonrasında Altın, Borsa, Döviz Kuru Piyasaları Etkileşimi ve Volatilite Yayılım Etkisi

A Review on the Interaction Among Gold, Equity, Currency Markets, and the
Volatility Spillover Effect During the Post-2000 Era in Türkiye

Nazan Şak, Hatice Gökçen Öcal Özkaya 237

Araştırma makalesi/Research article

Etkin Piyasa Hipotezinin Yapısal Kırılmalı ve Doğrusal Olmayan Birim Kök Testleri ile Analizi: Borsa İstanbul Üzerine Bir Uygulama

Analyzing the Efficient Market Hypothesis with the Structural Break and
Nonlinear Unit Root Tests: An Application on Borsa İstanbul

Müge Özdemir 257

EDİTÖRDEN

Değerli okuyucular,

Sayının 1. sırasında “Improving Forecast Accuracy with Combination of Forecasts under Structural Breaks and ARCH Innovations” başlıklı Daud Ali ASER ve Esin FIRUZAN tarafından hazırlanan çalışma yer almaktadır. Çalışmada ARCH etkisinin ve yapısal kırılmanın varlığında tahmin başarısını düşüreceği fikrinden hareketle birleşik tahminlerden elde edilen kazanımların, yapısal kırılmalar ve ARCH etkisi varlığında sürdürülüp sürdürülmediğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, simülasyon ile elde edilen veriye ve BIST 30 VE BIST 50 verisine doğrusal regresyon modellerinden Üstel düzeltme ve ARIMA modeli ve doğrusal olmayan regresyon modeli olan Yapay Sinir Ağları, öte yandan, Basit öngörü kombinasyonu ve Regresyon temelli öngörü kombinasyonu modelleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, regresyon temelli öngörü kombinasyonu modelleri yapısal kırılma ve ARCH etkisi durumunda öngörü başarısını önemli derecede artırdığı sonucuna varılırken Yapay sinir ağlarının tüm durumlar ve modeller için en iyi performans gösteren bireysel tahmin yöntemi olduğu belirlenmiştir.

“Performance Evaluation of G20 Countries’ Fight against Covid-19 Pandemic Using Multiple Criteria Decision Making Methods” başlıklı ikinci makale Seda Karakaş Geyik, Mehmet Hakan Satman ve Gülin Kalyoncu’ya aittir. Çalışmada uluslararası organizasyonlardan G20 topluluğundaki ülkelerin pandemi ile mücadele performanslarının çok kriterli karar verme yöntemleri (ÇKKV) aracılığıyla değerlendirilmektedir. Analiz bulgularına göre ülkelerin sağlık altyapıları (C1, C2), Covid-19 güncel istatistikleri (C3, C4, C5, C6, C7) ve pandemi döneminde yapılan finansal destekler (C8, C9) başlıkları altında toplanan 9 kriterler dikkate alınarak yapılan analizde nihai sıralama sonuçlarına göre Covid-19 pandemisi ile mücadele performansında en başarılı ülkeler sırasıyla Avusturalya, Japonya, Çin, Almanya ve Güney Kore olarak bulunmuştur.

Sayının üçüncü sırasında Burcu Hüdaverdi ve Canberk Bulut tarafından yazılan “Hybrid Approaches in Financial Time Series Forecasting: A Stock Market Application” isimli makale yer almaktadır. Çalışmada gelişmiş ve yükselen iki hisse senedi piyasasından alınan dört hisse senedi için hibrit modellemesi yapılmıştır. GARCH, ARIMA, SVM ve LSTM modellerinin birlikte kullanıldığı çalışmada önerilen hibrit modellerin zaman serilerinin tahmin performansını önemli ölçüde artırdığı sonucuna varılmıştır.

Oğuz Tümtürke ait dördüncü sıradaki “Global Uncertainty and Exchange Rate Volatility” başlıklı makalede ise yazar kantil regresyon yöntemini kullanarak küresel belirsizliğin Türkiye’nin döviz kuru oynaklığı üzerindeki etkisini incelemektedir. Çalışmada GARCH tabanlı modellerin Türkiye’de döviz kuru oynaklığını ölçmek için en uygun yapıya sahip olduğu ifade edilmektedir.

Sayının beşinci makalesi Sevda Yapraklı’ya ait “Açık Enflasyon Hedeflemesi Döneminde Neo-Fisher Etkisi’nin Geçerliliği: Türkiye Üzerine Ekonometrik Bir Analiz” başlıklı çalışmadır. Çalışmada Türkiye’de açık enflasyon hedeflemesi uygulanan dönem için devlet iç borçlanma senedi faiz oranı ve tüketici fiyatları indeksi ile eşbütünlüşme ve nedensellik analizleri yapılmıştır. Analiz bulgularına göre Türkiye’de kamu borçlarının reel değerini yükseltmek için enflasyonun aktif olarak kullanılmasının ve diğer temel makroekonomik göstergelerin dikkate alınmasının önemi vurgulanmaktadır.

Sayının altıncı sırasında, “Chasing Volatility of USD/TRY Foreign Exchange Rate: The Comparison of CARR, EWMA, and GARCH Models” başlıklı Yakup Arı’nın çalışmasında, aralık ve getiri temelli volatilite modelleri arasında karşılaştırma yapmayı amaçlamıştır. Çalışmada, Koşullu Otoregresif Aralık (CARR) tipi ve Genelleştirilmiş Otoregresif Koşullu Heteroskedastik (GARCH) tipi modeller ve sabitli ve tahmin edilmiş lambda parametrelili Üstel Ağırlıklı Hareketli Ortalama (EWMA) modelleri karşılaştırılmıştır. Aralık temelli modellerden lambda parametresinin tahmin edildiği EWMA modelinin HMAE ve HRMSE istatistiklerine göre daha iyi performans gösterdiği, öte yandan, getiri temelli volatilite modellerinden RMSE ve MAE istatistiklerine göre ECARR; HMAE ve HRMSE istatistiklerine göre WCARR ve HRMSE istatistikleri minimum hataya sahip modeller olduğu sonucuna varılmıştır.

“Uluslararası Sermaye Akışlarında Ani Duruş: Türkiye Örneği” başlıklı yedinci sıradaki makale Emine Ebru Er ve Cihan Tanrıöven'e aittir. Çalışmada Türkiye için öz kaynak ve borç akışlarındaki ani duruş dönemleri bu dönemlerin meydana gelmesinde küresel ve yerel değişkenlerinin etkisi araştırılmaktadır. Elde edilen bulgulara göre öz kaynak akışlarında üç borç akışlarında ise iki farklı periyotta ani duruş dönemi tespit edilmiştir. Ayrıca Türkiye örnekleminde yerel değişkenlerin etkisinin daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Sayının sekizinci sıradaki Hüseyin İcen, N. Melis Esenyel İcen ve Buğra Polat'a ait “Türkiye’de Gıda Fiyatları, Döviz Kuru ve Petrol Fiyatları Arasındaki Asimetrik İlişki” başlıklı çalışma doğrusal olmayan ARDL yöntemiyle gıda fiyatları, döviz kuru ve petrol fiyatları arasındaki ilişkiyi analiz etmektedir. Çalışmada literatürden farklı olarak değişkenleri pozitif negatif bileşenlerine Hodrick-Prescot yöntemi ile ayırtmışlardır. Elde ettiği bulgulara göre gıda fiyatları üzerinde, petrol fiyatı ve döviz kurundaki uzun dönem trend etrafında pozitif değişmelerin negatif değişmelere nazaran daha büyük bir etkisinin bulunmaktadır.

Dokuzuncu sırada “Ekonomik Faaliyet Kollarında Covid-19 Pandemi Etkisinin Çok Boyutlu Ölçekleme Ve K-Ortalamalar Kümeleme Analizi ile İncelenmesi” başlıklı Muhammet Atalay'a ait makaledir. Çalışmada pandeminin hemen öncesi (2019 yılı) ile hızlı ve yoğun olarak görüldüğü erken dönem (2020 yılı) iş yeri sayıları ve zorunlu sigortalı çalışan sayıları, iller bazında incelenerek faaliyet kollarına göre pandeminin etkisi araştırılmaktadır. Elde edilen bulgulara göre iki yılın verileri karşılaştırıldığında, toplamda iş yeri sayısı ve zorunlu sigortalı çalışan sayısının arttığı görülmüştür.

Sayının 10. sıradaki makalesi Hatice Dağaslanı ve Özlem Deniz Başar'a ait “Association Rules Mining on Retail Data” başlıklı makaledir. Çalışmada Türkiye’de perakende sektöründe faaliyet gösteren bir firmanın sattığı ürünlerin kategorileri arasındaki ilişki veri madenciliğinde kullanılan algoritmalarından biri olan Apriori algoritması kullanılarak analiz edilmiştir.

Sayının 11. sırasında Neslihan Ursavaş tarafından “OECD Ülkelerinde Demokrasinin Çevresel Bozulma Üzerindeki Etkisi” başlıklı makale yer almaktadır. Çevresel bozulmanın politik belirleyicilerini ele alan çalışmada; 1995-2018 yılları arasında 37 OECD ülkesi için kişi başına düşen sera gazı emisyonları ile demokrasi endeksi, yenilenebilir enerji tüketimi, kişi başına düşen gelir, kentsel nüfus verileri ile analiz gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar demokrasi düzeyindeki artışın sera gazı emisyonlarını arttırdığını, diğer yandan yenilenebilir enerji tüketiminin ise sera gazı emisyonlarını azalttığı sonucuna ulaşmıştır.

Sayının 12. sırasında Nazan Şak ve Hatice Gökçen Öcal Özkaya'nın “Türkiye’de 2000 Yılı Sonrasında Altın, Borsa, Döviz Kuru Piyasaları Etkileşimi ve Volatilite Yayılım Etkisi” isimli çalışması yer almaktadır. Çalışmada volatilite yayılım etkisinin hızlandığı 2000 sonrası dönemde finansal varlıkların birbiriyle etkileşimi ve aralarındaki volatilite yayılımının ortaya konması amaçlanmıştır. Diebold ve Yılmaz (2012) yöntemi kullanılarak Dolar, Euro, Altın ve BIST 100 endeksi arasındaki volatilite yayılımı incelenmiştir. Analiz sonucunda Dolar, Euro, Altın ve BIST 100 endeksi arasındaki volatilite yayılım endeksi %46,9 olarak bulunmuştur. Çalışmada ayrıca yıllara göre farklı sonuçlar da elde edilmiştir. Bununla birlikte, genellikle Euro ve Doların volatilite yayıcısı, Altın ve BIST 100 endeksinin volatilite alıcısı finansal varlıklar oldukları görülmüştür.

Sayının 13. sırasında, “Etkin Piyasa Hipotezinin Yapısal Kırılmalı ve Doğrusal Olmayan Birim Kök Testleri ile Analizi: Borsa İstanbul Üzerine Bir Uygulama” başlıklı Müge Özdemir'e ait çalışmadır. Çalışmada, Etkin Piyasa Hipotezi çerçevesinde BIST100 endeksi için günlük, aylık ve yıllık olarak farklı frekanslarda zayıf formda etkinliği, yapısal kırılmalı birim kök testleri, KSS birim kök testi, Runs Testi ve Varyans oran testi ile analiz etmiştir. Analiz sonucunda her bir frekans için BIST100 endeksinin zayıf formda etkin olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Prof. Dr. Burak GÜRİŞ

Baş Editör